

Trans-radikalno stentiranje karotidne arterije: Sveobuhvatna analiza i komparativna evaluacija pristupnih mesta za poboljšani ishod

Oliver Kalpak, Hristo Pejkov

Odeljenje za kateterizaciju srca, Univerzitetska klinika za kardiologiju, Medicinski fakultet, Univerzitet Svetih Ćirila i Metodija u Skopju, Severna Makedonija

Uvod. Stentiranje karotidne arterije radikalnim putem se istražuje kao potencijalna strategija za ublažavanje krvarenja vezanog za pristup u intervencijama na karotidnoj arteriji. Tekuće proceduralne inicijative nastoje da poboljšaju ukupnu efikasnost ovih intervencija. Korišćenje trans-radikalnog pristupa (TRA) za stentiranje karotidne arterije (CAS) obećava smanjenje incidenata krvarenja u poređenju sa tradicionalnim transfemoralnim pristupom (TFA).

Metodi. Klinička ispitivanja trenutno ispituju komparativne prednosti karotidne revaskularizacije u odnosu na isključivo oslanjanje na najbolju medicinsku terapiju za asimptomatske pacijente. Naše intervencije su prvenstveno bile usmerene na simptomatsku ili karotidnu stenozu visokog stepena. Sprovedena je sveobuhvatna petogodišnja analiza stentiranja karotidnih arterija, koja je obuhvatala poređenje ishoda između trans-femoralnih i trans-radikalnih intervencija.

Rezultati. Tokom petogodišnjeg perioda od 2018. do 2022. godine obavljene su ukupno 573 CAS procedure. Većina pacijenata (77% ili 442) je podvrgnuta TRA, pri čemu je dominantna zastupljenost muškaraca (68%). Četiri operatera su pokazala različite proporcije korišćenja TRA/TFA, a izbor pristupa bio je na diskreciji operatera. Intervencije su pretežno uključivale upotrebu embolijske zaštite (EP). Primarna mera ishoda, koja obuhvata glavne događaje kao što su moždani udar, smrt ili krvarenje, javljala se češće u TFA grupi, sa stopama od 6.2% (8/131) u poređenju sa 2.5% (11/442) u TRA grupi, što je rezultiralo sa ukupnom incidencijom od 3.3% velikih neželjenih događaja u celom registru. Značajno je da je većina velikih neželjenih događaja pripisana krvarenju, sa stopama od 3.8% u TFA grupi i 1.6% u TRA grupi.

Zaključci. Dok naši nalazi ukazuju na superiorne rezultate za TRA CAS u poređenju sa TFA CAS, važno je istaći prisustvo značajnih dodatnih faktora povezanih sa ekspertizom operatera i odsustvom randomizacije između grupa. Shodno tome, statistička poređenja se u ovom kontekstu ne smatraju naučno robusnim. Ova opservaciona analiza podataka iz registra služi za stvaranje hipoteze, naglašavajući neophodnost daljih istraživanja uticaja pristupne rute na ishode CAS-a.

Ključne reči: stentiranje karotidne arterije, trans-radikalni pristup